

Nr 332

Av herr Engkvist m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till nykterhetsorganisationer m. m.

(Lika lydande med motion nr 236 i Första kammaren)

De mest bekymmersamma sidorna av dagens alkoholproblem i det svenska samhället gäller det tilltagande alkoholmissbruket bland ungdomen och kvinnorna samt de växande riskerna av användning av alkohol i trafiken och arbetslivet. Mot denna bakgrund är det av största betydelse för samhällets samlade kamp mot alkoholskadorna, att den frivilliga medborgaraktivitet på detta område som organiserats inom nykterhetsrörelsen vidmakthålles och om möjligt förstärkes. Under de något mer än fem år, som gått sedan den nya nykterhetspolitiken började tillämpas, har nykterhetsrörelsen med stöd av staten och landstingen kunnat rusta upp och utvidga sin verksamhet på ett sätt som tidigare inte varit möjligt. Arbetet har kunnat göras mer utåtriktat och har i hög grad moderniserats samt mer och mer tagit sikte på ungdomen. Goda resultat har också nåtts, bl.a. i form av stadig växande medlemsantal. Under åren 1958 och 1959 ökade detta antal med 15 procent.

Statens ekonomiska stöd, som började lämnas i nuvarande form redan fr.o.m. budgetåret 1954/55, har främst tagit sikte på att uppmuntra till nya initiativ och aktioner, som kan nå vidare och djupare än man kunnat göra tidigare med de avsevärt mindre resurserna. Men detta har inte bara betytt nya möjligheter till upplysning och opinionspåverkan i olika former utan också för en modernt arbetande folkrörelse som nykterhetsrörelsen medfört en nödvändig påbyggnad av den fasta organisationsapparaten, krav på flera instruktörer och andra funktionärer, ökning av kostnader och arbetsinsatser för planläggning av de åtgärder till påverkan av olika medborgargrupper som samhället ansett önskvärda. För att möta de växande kraven har statens stöd inte lämnats bara i form av s.k. speciella bidrag (stimulansbidrag), som utgått med högst 50 procent av de samlade kostnaderna för en viss aktion, utan även såsom grundbidrag, som utgått efter respektive organisationers storlek och utan att ekonomisk motprestation krävts.

Det samlade statliga anslaget till grundbidrag till nykterhetsorganisationerna har sedan budgetåret 1958/59 legat oförändrat vid 400 000 kr. Det stigande medlemsantalet har medfört ökade kostnader genom de intensivare insatser, som varit nödvändiga för att kunna behålla inflytandet över de ungdomsskaror som nykterhetsrörelsen genom sin nyriktning under senare år lyckats nå. Därmed har också grundbidragen självfallet i be-

tänklig grad urholkats. Det är därför icke rimligt att ytterligare ett budgetår behålla totalanslaget till dessa bidrag vid 400 000 kr. En höjning av anslaget med 100 000 kr. synes enligt vår mening vara befogad. Stegningen av löne- och prisnivån är väl känd. Under budgetåret 1959/60 hade nykterhetsrörelsen en ekonomisk omslutning på ca 22 miljoner kr. Statens och landstingens bidrag låg under 3 miljoner kr. Ca 20 miljoner kr. satsades frivilligt genom medlemsavgifter anordnande av lotterier för vilka marknaden synes bli allt hårdare, insamlingar etc.

Med stöd av vad ovan anförts får vi föreslå,

att riksdagen ville till Bidrag till nykterhetsorganisationer m.m. — Grundbidrag till nykterhetsorganisationer m.fl. under åttonde huvudtiteln anslå 500 000 kr. innebärande en höjning av anslaget till förenämnda ändamål med 100 000 kr. jämfört med Kungl. Maj:ts förslag i årets statsverksproposition.

Stockholm den 25 januari 1961

<i>Gunnar Engkvist</i>	<i>Tekla Torbrink</i>	<i>Einar Hægglom</i>
<i>Hilding Johansson</i>	<i>Henning Carlsson</i> i Huskvarna	<i>Nancy Eriksson</i>
<i>Einar Rimmerfors</i>	<i>Viola Sandell</i>	<i>C. W. Carlsson</i>
<i>Arne Magnusson</i> i Jönköping	<i>Yngve Hamrin</i> i Jönköping	<i>Mac T. Hamrin</i> i Kalmar
<i>David Gomér</i>	<i>Daniel Wiklund</i> i Stockholm	<i>Arvid Nilsson</i> i Lönsboda
<i>Axel Gustafsson</i> i Borås	<i>Olof Hammar</i>	<i>M. Berglund</i>
<i>Märta Boman</i>	<i>Olaus Nyberg</i>	<i>Eric Nelander</i>
<i>Stig Alemyr</i>		<i>Evert Svensson</i> i Kungälv
